

УВОД

Школски програм израђен је за период од четири године, тј. од школске 2022/2023. до школске 2025/2026. године. По потреби се доносе измене и додаци Школском програму у виду Анекса школског програма. Школским програмом обезбеђује се остваривање планова и програма наставе и учења и потреба ученика и родитеља, школе и јединице локалне самоуправе. Школски програм израђен је у складу са Законом. Школски програм је документ на основу којег се остварује развојни план и укупан образовно-васпитни рад у школи и представља основу на којој сваки наставник и стручни сарадник планира и реализује свој рад. Школски програм омогућава оријентацију ученика и родитеља, односно другог законског заступника у избору школе, праћење квалитета образовно-васпитног процеса и његових резултата, као и процену индивидуалног рада и напредовања сваког ученика. Школски програм се доноси на основу Правилника о програму наставе и учења основног образовања и васпитања и складу са Законом. Поједини делови школског програма иновирају се у току његовог остваривања. Школа објављује школски програм у складу са Законом и општим актом школе.

Уводне напомене

Основна школа „Бранко Радичевић“ из Мелнице организује васпитно-образовни рад у припремним предшколским групама као и образовно-васпитни рад од I-VIII разреда који се заснива на следећим документима:

- 1) Закон о предшколском васпитању и образовању "Службени гласник РС", бр. 18 од 26. марта 2010, 101 од 10. новембра 2017, 113 од 17. децембра 2017 - др. закон, 10 од 15. фебруара 2019, 129 од 28. децембра 2021.
- 2) Правилник о врсти, називу, садржају и изгледу образаца евиденција и јавних исправа и начину њиховог вођења, попуњавања и издавања у предшколској установи "Службени гласник РС", број 63 од 4. септембра 2019.
- 3) Правилник о стандардима услова за остваривање посебних програма у области предшколског васпитања и образовања "Службени гласник РС", број 61 од 22. јуна 2012.
- 4) Закон о основама система образовања и васпитања "Службени гласник РС", бр. 88 од 29. септембра 2017, 27 од 6. априла 2018 - др. закони, 10 од 15. фебруара 2019, 6 од 24. јануара 2020, 129 од 28. децембра 2021.
- 5) Закон о основном образовању и васпитању "Службени гласник РС", бр. 55 од 25. јуна 2013, 101 од 10. новембра 2017, 27 од 6. априла 2018 - др. закон, 10 од 15. фебруара 2019, 129 од 28. децембра 2021, 129 од 28. децембра 2021 - др. Закон

- 6) Правилнито организацији и остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи"Службени гласник РС", број 30 од 25. априла 2019.
- 7) Правилнито протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање"Службени гласник РС", бр. 46 од 26. јуна 2019, 104 од 31. јула 2020.
- 8)Правилнито поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности"Службени гласник РС", број 65 од 24. августа 2018.
- 9) Правилнито оцењивању ученика у основном образовању и васпитању "Службени гласник РС", бр. 34 од 17. маја 2019, 59 од 22. априла 2020, 81 од 5. јуна 2020.
- 10) Правилник о образовним стандардима за крај првог циклуса обавезног образовања за предмете српски језик, математика и природа и друштво („Службени гласник РС- Просветни гласник,бр.5 /2011.)
- 11) Правилник о општим стандардима постигнућа -образовни стандарди за крај обавезног образовања („Службени гласник РС- Просветни гласник,бр.5 /2010.)
- 12) Правилник о општим стандардима постигнућа за крај основног образовања за страни језик"Службени гласник РС", број 78 од 18. августа 2017.
- 13) Правилник о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада („Службени гласник РС, бр. 68/18);
- 14) Правилник о ближим упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање („Службени гласник РС, бр. 74/18);
- 15)Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету, ученику и одраслом („Службени гласник РС, бр. 80/18);
16. Правилник о ближим условима за остваривање и начин осигурања квалитета и вредновање наставе на даљину у основној школи („Службени гласник РС, бр. 74/18);
17. Правилник о начину организовања наставе за ученике који су на дужем кућном и болничком лечењу („Службени гласник РС, бр. 66/18);
18. Упутством за доношење општег акта о заштити и безбедности деце и ученика у установама образовања и васпитања (Упутство Министарства просвете, науке и технолошког развоја, бр. 610-00-953/2014-01 од 22.12.2014. године)

- 19) Правилником о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време боравка у школи и свих активности које организује школа (бр. 187/18 од 29.3.2018.)
- 20) Безбедност и здравље на раду
- 21) Законом о уџбеницима "Службени гласник РС", број 27 од 6. априла 2018.
- 22) Правилник о стандардима квалитета уџбеника и упутство о њиховој употреби ("Службени гласник РС – Просветни гласник", бр. 42/2016, 45/2018);
- 23) Правилник о плану уџбеника ("Службени гласник РС – Просветни гласник", бр. 9/2016-161, 10/2016-276 (исправка), 10/2017-51, 11/2019-206);
- 24) Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања (Број 110-00-282/2017-04)
- 25) Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања (Број 110-00-600/2018-04)
- 26) Правилник о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања (Број 110-00-89/2019-04)
- 27) Правилник о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања (Број 110-00-248/2019-04)
- 28) Правилник о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања (Број 110-00-90/2019-04)
- 28) Правилник о програму наставе и учења за осми разред основног образовања и васпитања (Број 110-00-249/2019-04)
- 30) Правилник о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања (Број 110-00-598/2017-04)
- 31) Правилник о изменама и допуни Правилника о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања (Број 110-00-99/2020-04)
- 32) Правилник о допуни Правилника о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања (Број 110-00-88/2021-04)

33) Правилник о организацији и остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи"Службени гласник РС", број 30 од 25. априла 2019.

34)Правилник о допунама Правилника о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања (Број 110-00-00180/2021-04)

35) Правилник о допуни Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања (Број 110-00-00181/2021-04)

36)Правилник о измени Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања (Број 110-00-101/2021-04)

37) Правилник о изменама правилника о програму наставе и учења за осми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 11/19, 2/20 и 6/20. Број 110-00-102/2021-04 У Београду, 9. јуна 2021.

ЦИЉЕВИ И ИСХОДИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Циљеви основног образовања и васпитања

Основни циљеви основног образовања и васпитања јесу:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење и међупредметних компетенција у складу са развојем савремене науке и технологије;

- 10) развој свести о себи, стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- 13) развијање позитивних људских вредности;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, толеранције и уважавање различитости;
- 16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- 17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
- 18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

Опште међупредметне компетенције за крај основног образовања и васпитања

Члан 21а

Циљ оријентације ка општим међупредметним компетенцијама и кључним компетенцијама је динамичније и ангажованије комбиновање знања, вештина и ставова релевантних за различите реалне контексте који захтевају њихову функционалну примену.

Опште међупредметне компетенције заснивају се на кључним компетенцијама, развијају се кроз наставу свих предмета, примењиве су у различитим ситуацијама и контекстима при решавању различитих проблема и задатака и неопходне свим ученицима за лично остварење и развој, укључивање у друштвене токове и запошљавање и чине основу за целоживотно учење.

Опште међупредметне компетенције за крај основног образовања и васпитања у Републици Србији су:

- 1) компетенција за учење;
- 2) одговорно учење у демократском друштву;
- 3) естетичка компетенција;
- 4) комуникација;
- 5) одговоран однос према околини;
- 6) одговоран однос према здрављу;
- 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;
- 8) рад са подацима и информацијама;
- 9) решавање проблема;
- 10) сарадња;
- 11) дигитална компетенција.

*Службени гласник РС, број 101/2017

Исходи

Члан 22.

Након завршетка основног образовања и васпитања ученици ће:

- 1) имати усвојен интегрисани систем научно заснованих знања о природи и друштву и бити способни да тако стечена знања примењују и размењују;
- 2) умети да ефикасно усмено и писмено комуницирају на српском, односно на српском и језику националне мањине и најмање једном страном језику користећи се разноврсним вербалним, визуелним и симболичким средствима;
- 3) бити функционално писмени у математичком, научном и финансијском домену;
- 4) умети да ефикасно и критички користе научна знања и технологију, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животној средини;
- 5) бити способни да разумеју различите форме уметничког изражавања и да их користе за сопствено изражавање;
- 6) бити оспособљени за самостално учење;
- 7) бити способни да прикупљају, анализирају и критички процењују информације;
- 8) моћи да идентификују и решавају проблеме и доносе одлуке користећи критичко и креативно мишљење и релевантна знања;
- 9) бити спремни да прихвате изазове и промене уз одговоран однос према себи и својим активностима;

- 10) бити одговорни према сопственом здрављу и његовом
- 11) умети да препознају и уваже људска и дечја права и бити способни да активно учествују у њиховом остваривању;
- 12) имати развијено осећање припадности сопственој породици, нацији и култури, познавати сопствену традицију и доприносити њеном очувању и развоју;
- 13) знати и поштовати традицију, идентитет и културу других заједница и бити способни да сарађују са њиховим припадницима;
- 14) бити способни да ефикасно и конструктивно раде као чланови тима, групе, организације и заједнице.

Школски програм

Члан 27.

Основно образовање и васпитање остварује се на основу школског програма.

Школски програм омогућава оријентацију ученика и родитеља, односно другог законског заступника у избору школе, праћење квалитета образовно-васпитног процеса и његових резултата, као и процену индивидуалног рада и напредовања сваког ученика.

Школски програм се доноси у складу са Законом.

Национални савет националне мањине даје мишљење на школски и васпитни програм установа за које је утврђено да су од посебног значаја за националне мањине.

Поједини делови школског програма иновирају се у току његовог остваривања.

Школа објављује школски програм у складу са Законом и општим актом школе.

- 1) циљеве школског програма;
- 2) план наставе и учења основног образовања и васпитања;
- 3) програме обавезних предмета по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање;
- 4) изборне програме по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање;
- 5) програме активности по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање;
- 6) програм допунске и додатне наставе;
- 7) програм културних активности школе;
- 8) програм школског спорта и спортско-рекреативних активности;

- 9) програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања, програм спречавања дискриминације и програми превенције других облика ризичног понашања;
- 10) програм ваннаставних активности ученика;
- 11) програм професионалне оријентације;
- 12) програм здравствене заштите;
- 13) програм социјалне заштите;
- 14) програм заштите животне средине;
- 15) програм сарадње са локалном самоуправом;
- 16) програм сарадње са породицом;
- 17) програм излета, екскурзија и наставе у природи;
- 18) програм рада школске библиотеке;
- 19) начин остваривања других области развојног плана школе који утичу на образовно-васпитни рад.

Индивидуални образовни планови свих ученика који се образују по индивидуалном образовном плану чине прилог школског програма.

Школски програм, нарочито у школи за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом, садржи и:

- 1) начин прилагођавања рада и услова у којима се изводи образовно-васпитни рад;
- 2) начин прилагођавања циљева и исхода, као и садржаја образовно-васпитног рада и
- 3) начин остваривања додатне подршке за ученике школе.

Саставни део школског програма је и програм безбедности и здравља на раду који обухвата заједничке активности школе, родитеља, односно других законских заступника и јединице локалне самоуправе, усмерене на развој свести за спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду.

Припремни предшколски програм и изузетно предшколски програм део су школског програма када их школа остварује.

Начела израде школског програма

Школски програм утемељен је на начелима:

- 1) усмерености на процесе и исходе учења;

- 2) заснованости на стандардима, уз систематско праћење и процењивање квалитета програма;
- 3) уважавања узрасних карактеристика у процесу стицања знања и вештина, формирања ставова и усвајања вредности код ученика;
- 4) хоризонталне и вертикалне повезаности у оквиру предмета и између различитих наставних предмета;
- 5) поштовања индивидуалних разлика међу ученицима у погледу начина учења и брзине напредовања, као и могућности личног избора у слободним активностима;
- 6) заснованости на партиципативним, кооперативним, активним и искуственим методама наставе и учења;
- 7) уважавања искуства, учења и знања која ученици стичу ван школе и њихово повезивање са садржајима наставе;
- 8) развијања позитивног односа ученика према школи и учењу, као и подстицања учениковог интересовања за учење и образовање у току целог живота;
- 9) коришћења позитивне повратне информације, похвале и награде као средства за мотивисање ученика;
- 10) уважавање узрасних карактеристика у процесу психофизичког развоја обезбеђивањем услова за живот и рад у школи.

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА СУ:

- ✓ стицање знања о језику, књижевности и медијима релевантним за будуће образовање и професионални развој;
- ✓ оспособљавање ученика да користи стандардни матерњи језик, ефикасно комуницира у усменом и писаном облику у различите сврхе;
- ✓ оспособљавање ученика да комуницирају у усменом и писаном облику на теме из свакодневног живота на страном језику; - развијање свести о значају вишејезичности у савременој вишекултурној заједници;
- ✓ разумевање повезаности различитих научних дисциплина; - разумевање и сналажење у садашњости и повезаности друштвених појава и процеса у простору и времену (Србија, Европа, свет);
- ✓ прихватање и уважавање другог/друге без обзира на националну, верску, родну и друге разлике; - разумевање појава, процеса и односа у природи на основу знања физичких, хемијских и биолошких закона, модела и теорија;
- ✓ правилно формирање математичких појмова и стицање основних математичких знања и вештина;
- ✓ стицање способности за уочавање, формулисање, анализирање и решавање проблема;

- ✓ овладавање информационо-комуникационим технологијама;
- ✓ развијање вештина и техника уметничког изражавања; - познавање различитих техника, стилова и медија уметничког изражавања;
- ✓ познавање вредности сопственог културног наслеђа и повезаности са другим културама и традицијама;
- ✓ развијање одговорног односа према сопственом здрављу и здрављу других;

ПРОГРАМ ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ

Програм обавезних и изборних предмета по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање детаљно је приказан у облику табела за сваки предмет и разред. Начин и поступци остваривања прописаних наставних планова и програма зависе од саме природе предмета, као и актуелног садржаја. Неки општи принципи и методе рада могле би се базирати на поступности и раду у зони наредног степена развоја детета, чиме би се стимулисало његово напредовање и одржавала мотивација. Да би се ово постигло неопходна је примена диференциране и индивидуализоване наставе, као и осталих савремених метода наставе. Ово је посебно значајно с обзиром да наша школа реализује инклузивно образовање за ученике са којима је потребна додатна образовна подршка.

Препоручене врсте активности у образовно- васпитном раду дате су уз наставне теме сваког обавезног и изборног наставног предмета, уз начине и поступке на који се остварују програми наставе и учења. Врсте примењиваних активности ће зависити од природе наставног предмета и садржаја, узрасних карактеристика ученика, као и специфичности одељења и индивидуалних особености ученика, а такође имајући у виду особености ученика са сметњама у развоју.

Индивидуални образовни планови свих ученика који се образују по индивидуалном образовном плану чине прилог овог школског програма.

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

Програми допунске, додатне наставе, ваннаставних и слободних активности отварају ученицима широке могућности да слободно изграде и изразе своју личност. Ове наставне и ваннаставне активности предвиђене су планом и програмом наставе и учења као посебне активности чији је циљ прилагодити наставни програм ученицима и омогућити им његово успешно савладавање, као и потпунији развој ученикових способности.

1. Допунска настава

Допунска настава се организује за ученике који имају тешкоће у савладавању наставних садржаја. Организује се према потреби, а колико ће трајати и који ће ученици бити укључени варира током године. Ученик може бити укључен у допунску наставу једнократно, кроз дужи временски период или повремено. Ученицима који из било којих разлога постижу слабија постигнућа треба помоћи да усвоје наставно градиво и у потпуности и развију своје способности. Узроци ученикових тешкоћа у савладавању

програма најчешће потичу из породичних, социјалних, здравствених, психолошких и других разлога. Допунска настава се организује по предметима са једним часом недељно. За реализацију допунске наставе наставник припрема наставни материјал: наставне листиће, полупрограмиране или програмиране наставне садржаје за поједине ученике. Као садржај рада допунске наставе наставник ће одабрати оне садржаје из плана наставе и учења које поједини ученици нису усвојили током редовне наставе. Овакав рад омогућиће ученицима да савладају градиво које им је представљало потешкоће и дати могућност да даље редовно прате наставу. Ученици који имају тешкоћа у свладавању програма укључују се у допунску наставу на одређено време, док им је такав облик рада потребан. Основни задатак допунске наставе је прилагођавање (индивидуализација) наставних садржаја одређеног предмета ученицима који из било којих разлога имају тешкоћа у свладавању програма како би им се омогућило усвајање програма и развој њихових способности.

НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ - Програм редовне наставе уједно је и програм допунске.

- Уколико постоји више ученика с истим проблемима потребно је поново објаснити дати садржај. Што више користити очигледна средства и помагала, као и објективну реалност. Ако је потребно, тумачити и градиво претходних разреда. Осигурати довољно времена за вежбање и понављање.

- Сваки час допунске наставе мора бити максимално организован, што значи да за сваког ученика (или групу ученика) треба одредити циљеве и задатке, садржај по етапама, одабрати одговарајуће методе и облике рада, наставна средства и слично. Главни облик рада у допунској настави је индивидуални рад са учеником, што не значи да се по потреби неће користити и други облици рада.

2. Додатна настава

Додатна настава се организује за даровите ученике према њиховим склоностима, способностима и интересовањима. Реализацији претходи препознавање даровитих ученика и њихових склоности за поједина подручја, избор садржаја, планирање и организација додатне наставе. У том процесу учествују наставници, стручна служба, родитељи, стручњаци ван школе. Садржаје додатне наставе треба заснивати на градиву редовне наставе као и ширих садржаја, што значи да ће ученици проширити и продубити знање наставних предмета или области. Таква настава ће омогућити даровитим ученицима брже и темељитије увођење у свет науке. То ће се постићи ако наставник пажљиво одабере садржаје рада и предложи их ученицима. Само садржаји које ученици прихвате подстаћи ће их на активност.

НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ - обогаћивање наставних садржаја

- диференцијација наставних садржаја и прилагођавање ученику

- менторска настава где ће сам ученик моћи да предлаже садржаје на којима ће радити

- упућивање и укључивање у рад других институција, стручних друштава, центара, истраживачких станица и сл
- стварање што више могућности за учениково истраживање и откривање са циљем задовољења учениковог мотива за сазнавањем и успехом
- пружити могућност даровитим ученицима да што чешће решавају сложене проблеме и притом доживе успех и радост у раду
- поучавање и учење уз помоћ медија, међу којима значајно место заузима компјутеризована настава
- изванучионична настава и рад на пројектима, огледи, демонстрације, рад на терену
- интегрисана настава
- рад на истом садржају кроз више наставних предмета (кординисано деловање и сарадња више наставника, међупредметне компетенције
- проблемски задаци у којима ученици сами бирају начин решавања и сложеност
- подршка оригиналним решењима

Програм допунске и додатне наставе биће приказан по разредима и предметима у Прилозима.

Годишњи фонд часова осталих обавезних облика образовно- васпитног рада:

Часови одељенског старешине и одељенске заједнице

Основ за планирање друштвених и слободних активности, односно рада заједница ученика је Упутство за остваривање плана и програма ваннаставних и осталих активности у основној школи. Уз уважавање циљева и задатака васпитања у раду одељенских заједница, као и норми непосредног рада са ученицима, сачињени су модели планова и програма рада одељенских заједница у сарадњи руководиоца разредних већа, одељенских старешина и педагога. Њихова даља конкретизација и операционализација вршиће се у сарадњи одељенских старешина и ученика. Планови и програми рада одељенских заједница у корелацији су са програмима ученичких организација, а садрже теме из области унапређивања успеха у настави и другим активностима, чувања здравља, заштите и унапређивања животне средине, унапређивања комуникације између ученика и ученика и наставника, професионалне оријентације, активности у слободном времену, оспособљавања за друштвено ангажовање, превенције болести зависности, као и садржаја који се односе на методе успешног учења, правила школског живота и рада, лепогпонашања, чувања школске имовине, одржавање хигијене и уредности своје учионице. У раду одељенских заједница планиран је и радионичарски рад. Носиоци послова на реализацији програма су ученици, одељенске старешине, родитељи.

По потреби, у школи ће се састајати и разредне заједнице у циљу реализације појединих тема, покретања заједничких акција, припреме и реализације екскурзија.

Планирани фонд часова одељенске заједнице је 36.

Припремна настава

Припремна настава за ученике са једном и две негативне оцене биће организована у августу пре поправног испита са по 10 часова по предмету.

За ученике осмог разреда припремна настава за полагање завршног испита за упис у средње школе биће организована у току јуна, као и у току целе школске године са најмање 10 часова по предмету.

ИНТЕГРИСАЊЕ НАСТАВНИХ ТЕМА- КОРЕЛАЦИЈА МЕЂУ ПРЕДМЕТИМА

У циљу успешније корелације и интегрисања наставних садржаја у школи ће Стручна већа имати задатак да изврше корелацију како међу групом сродних наука тако и међусобно корелацијом између природне групе предмета, друштвене групе и вештина као и корелација са стручним већем разредне наставе.

ВРЕМЕНСКА ДИНАМИКА ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

Временска динамика одређена је индивидуалним плановима наставника, праћењем годишњег плана рада за сваки наставни предмет.

МЕТОДЕ И ТЕХНИКЕ РАДА

Вербалне методе:

Дијалогска (метод разговора, излагања, жива реч, размена мишљења...)

Монолошка (метод усменог излагања – систематско изношење градива,предавање, описивање)

Метода текста (коришћење литературе, радови, извештаји,самостално читање...)

Истраживачка метода (самосталан рад и решавање проблема, истраживање, проблемско излагање и хеуристички разговор)

Метода стваралачког рада (логичко и стваралачко учење)

Метода проблемске наставе (ученици проналазе противречности између онога што је познато и онога што није познато и откривају решење проблема)

-решавање проблема -учење путем открића

Метода интерактивног учења(кооперативно учење наставник-ученик, кооперативно у

групама ученика, тимска настава, учење по моделу)

Метода практичних радова и радионица (партиципативна, демонстративна, лабораторијски, експериментални, различите врсте практичних вежби и радионица)

Метод дескрипције (описивање спољашњих својстава објеката, предмета, појава, које се виде или замишљају кроз вербално изражавање, усмено или писмено)

Метод репродукције (изношење усвојених знања)

Метод реконструкције (несређено презентовање садржаја које треба сложити у логичку средину)

Метод писмених радова (писмено изражавање појединих делова наставног садржаја)

Метод илустрације (цртеж)

Метод графичких радова (дијаграми, шеме, графикони, табеле,)

Метод лабораторијских радова (вештачко изазивање процеса или појава како би се посматрала промена настала под утицајем одређеног фактора)

Метод демонстрације (проучавање свега што се може перцептивно доживети, излагање, приказ, објашњење)

Метод дневника (записи о систематском посматрању одређеног догађаја, појаве у одређеном периоду)

Игровне активности (стваралачке, уметничке, драмске, као и друге игре као и задаци отвореног типа у језичком, логичко –математичком, телесно- кинестетичком , визуелно – простроном)

ЕВАЛУАЦИЈА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Евалуација школског програма вршиће се током школске године кроз:

-Седнице Наставничког већа,

-Стручна већа разредне наставе, природне групе предмета, друштвене групе предмета, вештина ,

-Стручног актива за развој школског програма.

Евалуација остваривања Школског програма од стране стручне службе и директора школе на сваком тромесечју.

На крају школске године тим за развој школског програма ће написати извештај о реализацији.

Реализација школског програма биће праћена на нивоу постигнућа ученика, професионалног ангажовања наставника, мишљења другог наставног особља и управе школе, стручне службе, затим родитеља и локалне заједнице, као и стручних институција и просветних власти.

Ученичка постигнућа ће се вредновати полазећи од њихових развојних карактеристика и потреба, и напредовања у смислу остваривања планираних исхода. Та процена ће се вршити кроз непосредну сталну комуникацију, усмене и тестовне провере, скале за индивидуално праћење напредовања и ученичке досијее. При томе ће се имати у виду и активност и задовољство детета, као и групна динамика и атмосфера у одељењу. Активности наставника биће договоране, усклађиване и праћене на састанцима Стручног већа и ПП службе, затим кроз консултације са саветницима, посете другим школама и размену искуства и идеја са њима.

Праћиће се остваривање исхода и проналазити, поредити и размењивати најбрже и најефикасније методе, активности и наставна средства за њихову реализацију. Родитељи и локална заједница такође ће бити укључене у процену квалитета и целисходности напредовања ученика, а на основу претходног упознавања са очекиваним циљевима и исходима.

Језик остваривања образовно-васпитног рада

Члан 12. Закон о основном образовању и васпитању

Образовно-васпитни рад остварује се на српском језику и ћириличком писму.

**ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И
ВАСПИТАЊА**

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик _____језик ¹	5	180	5	180	5	180	5	180
2.	Српски језик као нематерњи ²	2	72	2	72	3	108	3	108
3.	Страни језик	2	72	2	72	2	72	2	72
4.	Математика	5	180	5	180	5	180	5	180
5.	Свет око нас	2	72	2	72	-	-	-	-
6.	Природа и друштво	-	-	-	-	2	72	2	72
7.	Ликовна култура	1	36	2	72	2	72	2	72
8.	Музичка култура	1	36	1	36	1	36	1	36
9.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	108	3	108	3	108
10.	Дигитални свет	1	36	1	36	1	36	1	36
У К У П Н О: А		20-22*	720-792*	21-23*	756-828*	21-24*	756-864*	21-24*	756-864*
Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ								
1.	Верска настава/Грађанско васпитање ³	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Матерњи језик/говор са елементима националне културе ⁴	2	72	2	72	2	72	2	72
У К У П Н О: Б		1-3*	36-108*	1-3*	36-108*	1-3*	36-108*	1-3*	36-108*
У К У П Н О: А + Б		21-23*	756-828*	22-24*	792-864*	22-25*	792-900*	22-25*	792-900*

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети и изборни програми

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД	ДРУГИ РАЗРЕД	ТРЕЋИ РАЗРЕД	ЧЕТВРТИ РАЗРЕД
-----------	--------------------------------	-------------	--------------	--------------	----------------

		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	21-23*	756-828*	22-24*	792-864*	22-25*	792-900*	22-25*	792-900*
2.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Додатна настава					1	36	1	36
4.	Настава у природи**	7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње	
Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељенског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности ⁵	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72
3.	Екскурзија	1-3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње	

1 Назив језика националне мањине у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

2 Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

3 Ученик бира један од понуђених изборних програма.

4 Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај програм али није у обавези.

5 Школа реализује ваннаставне активности у области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта.

* Број часова за ученике припаднике националних мањина

** Настава у природи организује се у складу са одговарајућим правилником.

Фонд часова за четврти разред и предмете(за школску 2022/2023.)

Ред. број	А.ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ		
		Нед.	Год.
1	Српски језик	5	180
2	Енглески језик	2	72
3	Математика	5	180
4	Природа и друштво	2	72
5	Ликовна култура	2	72
6	Музичка култура	1	36
7	Физичко и здравствено васпитање	3	108
Укупно : А		20	720
Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ		
1	<u>Верска настава</u> или Грађанско васпитање ¹	1	36
	<u>Матерњи језик / говор са елементима националне</u>	2	72нема
	Укупно Б	1	36
	Укупно А+Б		
Ред. број	В.ОБЛИК ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА		
1	Редовна настава	21-	756
2	Пројектна настава ²	1	36
3	Допунска настава	1	36
4	Додатна настава	1	36
Укупно : А+Б+В		24	864
Ред број	Г. ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА		
1.	Час одељ. старешине	1	36
2.	Ваннаставне активности ³	1-2	36-72
3.	Екскурзија		1-3 дана

1 .Ученик бира један од понуђених изборних програма

2. Пројектна настава је обавезна за све ученике

3. Школа реализује ваннаставне активности у области науке, технике, културе , уметности, медија и спорта

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
ЗА ПЕТИ И ШЕСТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик и књижевност _____језик ¹	5	180	4	144
2.	Српски као нематерњи језик ²	3	108	3	108
3.	Страни језик	2	72	2	72
4.	Ликовна култура	2	72	1	36
5.	Музичка култура	2	72	1	36
6.	Историја	1	36	2	72
7.	Географија	1	36	2	72
8.	Физика	-	-	2	72
9.	Математика	4	144	4	144
10.	Биологија	2	72	2	72
11.	Хемија	-	-	-	-
12.	Техника и технологија	2	72	2	72
13.	Информатика и рачунарство	1	36	1	36
14.	Физичко и здравствено васпитање	2	72+54 ³	2	72+54 ³
УКУПНО: А		24-27*	918-1026*	25-28*	954-1062*
Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ				
1	Верска настава/ Грађанско васпитање ⁴	1	36	1	36
2.	Други страни језик ⁵ Француски језик	2	72	2	72
3.	Матерњи језик/говор са елементима националне културе ⁶	2	72	2	72
УКУПНО: Б		3-5*	108-180*	3-5*	108-180*
УКУПНО: А + Б		27-30*	1026-1134*	28-31*	1062-1170*

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО– ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	27-30*	1026-1134*	28-31*	1062-1170*
2.	Слободне наставне активности ⁷	1	36	1	36
3.	Допунска настава	1	36	1	36
4.	Додатна настава	1	36	1	36
Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности ⁸	1	36	1	36
3.	Екскурзија	До 2 дана годишње		До 2 дана годишње	

1 Назив језика националне мањине у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

2 Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

3 Обавезне физичке активности реализују се у оквиру предмета Физичко и здравствено васпитање.

4 Ученик бира један од понуђених изборних програма.

5 Ученик бира страни језик са листе страних језика коју нуди школа у складу са својим кадровским могућностима и изучава га до краја другог циклуса.

6 Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај програм, али није у обавези.

7 Слободне наставне активности школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученик обавезно бира једну активност са листе од три слободне наставне активности које школа нуди.

8 Ваннаставне активности могу да буду: друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне, као и друге активности у складу са просторним и људским ресурсима школе.

* Број часова за ученике припаднике националних мањина

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
ЗА СЕДМИ И ОСМИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик и књижевност _____језик ¹	4	144	4	136
2.	Српски као нематерњи језик ²	3	108	2	68
3.	Страни језик	2	72	2	68
4.	Ликовна култура	1	36	1	34
5.	Музичка култура	1	36	1	34
6.	Историја	2	72	2	68
7.	Географија	2	72	2	68
8.	Физика	2	72	2	68
9.	Математика	4	144	4	136
10.	Биологија	2	72	2	68
11.	Хемија	2	72	2	68
12.	Техника и технологија	2	72	2	68
13.	Информатика и рачунарство	1	36	1	34
14.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	102
УКУПНО: А		28-31*	1008-1116*	29-30*	952-1020*
Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ				
1	Верска настава/ Грађанско васпитање ⁴	1	36	1	34
2.	Други страни језик ⁵ Француски језик	2	72	2	68
3.	Матерњи језик/говор са елементима националне културе ⁶	2	72	2	68
УКУПНО: Б		3-5*	108-180*	3-5*	102-170*

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
УКУПНО: А + Б		31-34*	1116-1224*	31-33*	1054-1122*

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО– ВАСПИТНОГ РАДА	СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	31-34*	1116-1224*	31-33*	1054-1122*
2.	Слободне наставне активности ⁷	1	36	1	34
3.	Допунска настава	1	36	1	34
4.	Додатна настава	1	36	1	34
Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	34
2.	Ваннаставне активности ⁸	1	36	1	34
3.	Екскурзија	До 2 дана годишње		До 2 дана годишње	

1. Назив језика националне мањине у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

2. Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

3. Ученик бира један од понуђених изборних програма.

4. Ученик бира страни језик са листе страних језика коју нуди школа у складу са својим кадровским могућностима и изучава га до краја другог циклуса.

5. Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај програм, али није у обавези.

6. Слободне наставне активности школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученик обавезно бира једну активност са листе од три слободне наставне активности које школа нуди.

7. Ваннаставне активности могу да буду: друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне, као и друге активности у складу са просторним и људским ресурсима школе.

* Број часова за ученике припаднике националних мањина

